

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-09-06
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 300-12

KLAGANDE

1. Anders Arvidson
Midsommarvägen 46
126 35 Hägersten
2. Brf Martallen 20
c/o Magnus Pettersson
Vattenledningsvägen 73
126 35 Hägersten
3. Brf Martallen 38
c/o Tanja Wijkmark
Midsommarvägen 40-60
126 35 Hägersten
4. Brf Svandammen 2000
c/o Maria-Pia Padovani
Svandammsvägen 41
126 35 Hägersten
5. Samir Eriksson
Vattenledningsvägen 73
126 35 Hägersten
6. Malin Khoso
Vattenledningsvägen 73
126 35 Hägersten
7. Majeed Olerud-Khoso
Vattenledningsvägen 85
126 35 Hägersten
8. Karin Palmaer
Svandammsvägen 41
126 35 Hägersten
9. Mari Vesterlund
Svandammsvägen 43
126 35 Hägersten
10. Tanja Wijkmark
Midsommarvägen 46
126 35 Hägersten

Dok.Id 274746

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104	Augustendalsvägen	08-561 656 00	08-561 657 99	måndag – fredag
131 26 Nacka Strand	20	E-post: mmd.nacka@dom.se		08:30-16:00
		www.nackatingsratt.domstol.se		

MOTPART

Stockholms kommun
105 35 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Stockholms län beslut den 2 december 2011, dnr 4031-2011-421,
se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för område vid kvarteret Martallen vid Svandammsvägen i stadsdelen
Midsommarkransen i Stockholms stad

DOMSLUT

Med ändring av det överklagade beslutet upphäver Mark- och miljödomstolen
Stadsbyggnadsnämndens i Stockholm stad beslut den 21 oktober 2010, § 35, att
anta detaljplan för område vid kvarteret Martallen i stadsdelen Midsommarkransen i
Stockholms stad, dnr 2007-36263-54.

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholm stad (nämnden) beslutade den 21 oktober 2010 att anta ett förslag till ny detaljplan för ett område vid kvarteret Martallen i stadsdelen Midsommarkransen. Området utgörs idag av allmän platsmark och en mindre bostadsfastighet i enlighet med gällande planer från 1940, 1945 och 1987.

Syftet med detaljplaneförslaget är att möjliggöra bygglov för ett nytt flerbostadshus med ca 45 bostadslägenheter vid Svandammsvägen. I bottenvåningen ska det finnas verksamhetslokaler.

Beslutet överklagades av boende i angränsande fastigheter, tre bostadsrättsföreningar samt AB Storstockholms Lokaltrafik. Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) fattade den 2 december 2011, med anledning av överklagandena, det beslut som nu har överklagats till mark- och miljödomstolen.

Mark- och miljödomstolen har hållit syn på området.

YRKANDEN M.M. HOS MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Anders Arvidsson, Brf Martallen 20, Brf Martallen 38, Brf Svandammen 2000, Samir Eriksson, Malin Khoso, Majeed Olerud- Khoso, Karin Palmaer, Mari Vesterlund och Tanja Wijkmark har fullföljt sin talan. De har till stöd för sina respektive överklaganden anfört och åberopat samma omständigheter som redovisats i länsstyrelsens beslut, med i huvudsak följande tillägg och förtydliganden.

Anders Arvidsson: Detaljplaneförslaget strider i flera avseenden mot ÖP 99. Planen innebär olägenheter för honom personligen som väger tyngre än det allmänna intresset av fler bostäder. En plan för 45 lägenheter kan anses liten, men med hänsyn till de ingrepp och negativa konsekvenser planen har på natur-, boende- och kulturmiljö är omfattningen allt annat än liten och planen därför av principiell betydelse.

Brf Martallen 20: Detaljplanen är ett främmande inslag i den omgivande miljön samt att utformningen ska anpassas och höjden sänkas vilket skulle innebära större hänsynstagande till bevarandefrågorna. Föreningen ansluter sig till de formuleringar som Rådet till skydd för Stockholms skönhet och Stockholm stadsmuseum framförde under samrådstiden.

Brf Martallen 38: Detaljplanen har inte stöd i ÖP 99. Nämnden och senare länsstyrelsen har bortsett från att den föreslagna detaljplanen bryter mot översiktsplanen, som ska skydda denna typ av naturmark. Detaljplanen kan inte betraktas som liten, med hänsyn till de omfattande och negativa effekter den har för ett stort antal av föreningens medlemmar samt att planlagd parkmark tas i anspråk. Planen kan absolut anses vara av principiell beskaffenhet.

Brf Svandammen 2000: Synen tydliggjorde fakta som övertygade om det felaktiga i beslutet. Hörndelens höjd blockerar ljusinsläpp till lägenheterna och det är dokumenterat mycket negativt. Solstudien från 2008 är undermålig. Avståndet mellan husen är för litet. Naturmarken behövs som lungor mellan fastigheterna. Hela planen bör upphävas.

Samir Eriksson: Miljöaspekterna är otillräckligt besvarade av länsstyrelsen. Det råder brist på grönområden i Midsommarkransen. Detaljplanen bör hanteras i kommunfullmäktige.

Malin Khoso: Länsstyrelsen redogör för att planer med många motstridiga intressen bör antas i kommunfullmäktige, men redogör sedan inte för varför just denna plan är en utan motstridiga intressen. Planen står i motsättning till Parkplan för Liljeholmen. Nämnden anförde hos länsstyrelsen att planens genomförande bidrar till att väva ihop Midsommarkransen med Telefonplan. Det vittnar om en slående ignorans gällande de båda områdena. Länsstyrelsen gör sig inte någon egen bedömning i denna fråga utan godtar nämndens underliga legitimerande av planen genom åberopande av promenadstadsvisionen. Synen belyste det orimliga i planförslaget.

Majeed Olerud-Khoso: Det gjorts en felaktig avvägning av kommunens och sakägarnas intressen. Länsstyrelsen menar att nämnden handlat enligt ÖP Promenadstaden. Planförslaget stämmer inte med ÖP Promenadstaden. Det bestrids å det bestämdaste att den planerade byggnationen på något sätt skulle innebära att Midsommarkransen och Telefonplan vävs ihop. Länsstyrelsen anser att detaljplanen inte reglerar många motstridiga intressen. Planen har ett så stort allmänt intresse att kommunfullmäktige skulle ha fattat beslutet att anta detaljplanen. Bedömningen att planen inte kan medföra en sådan miljöpåverkan att en miljöbedömning enl. 6 kap. 11§ miljöbalken krävs, är felaktig eftersom just miljöfrågan och planens konsekvenser för såväl artrikedom och luftkvalitet ifrågasätts.

Karin Palmaer: Efter synen behöver ytterligare vikt läggas på brist på ljusinfall och barns möjlighet till lek i naturmark.

Mari Vesterlund: Vandrigen under synen förstärkte synpunkterna i överklagandet avseende ljusförhållanden, berget, eken och martallen. Att staden skulle ”bättre kopplas samman” eller att det blir en mer ”trygg och levande stadsmiljö”, går inte att förstå. Bostadsbygget innebär inte något närmande mot visionen om Promenadstaden. Planen innebär att ett unikt naturområde skövlas för 45 lägenheter. Nämndens uttalande hos länsstyrelsen om att Telefonplans-området och Midsommarkransen ska vävas ihop tyder på bristande kännedom om områdenas beskaffenhet. Detaljplanen borde ha antagits av kommunfullmäktige.

Tanja Wijkmark: Detta projekt kommer i princip helt och hållet att utradera Ekbacken med dess gamla och stora ekar samt andra ädellövträd. Förutom träd och vackra bergsknallar finns här mängder av fåglar och andra djur. Denna lilla gröna oas är också ett av Midsommarkransens små men mycket viktiga grönområden som hjälper till att filtrera luften som påverkas av de motorvägar som omger området. Vegetationen på bergsknallen når knappt upp till de mittersta balkongerna och taknocken på de planerade husen kommer att nå upp till nederdelen av taket på huset på berget, dvs. klart över de översta balkongerna. Därför är informationen att

ljusförhållandena inte ändras markant för befintliga kringliggande bostadshus
inkorrekt.

Nämnden har bestritt bifall till överklagandet och anført følgende.

Nämnden delar länsstyrelsens uppfattning att planen liksom processen uppfyller
lagens krav. Nämnden vill ändå förtydliga sig på den punkten att några som
överklagat anser att kommunfullmäktige skulle antagit planen och inte nämnden.

Nämnden beslöt den 13 januari 2000, § 68, att ändra reglementet ifråga om att anta
detaljplaner och områdesbestämmelser. Kommunfullmäktige godkände förslaget till
nytt reglemente för nämnden under våren 2000.

Förfarandet regleras i 6 § i nämndens reglemente, vari anges följande. Nämnden får
i fullmäktiges ställe dels anta förslag till detaljplan eller områdesbestämmelser, dels
ändra eller upphäva detaljplan eller områdesbestämmelser. Detaljplan som antas av
nämnden ska stå i överensstämmelse med stadens översiktsplan eller motsvarande
översiktligt beslutsunderlag. Om detaljplan innehåller kommunalt genomförande-
ansvar ska den godkännas av berörd nämnd innan den antas. Nämndens befogen-
heter innefattar rätt att på begäran förlänga eller förnya detaljplans genomförande-
tid. Nämnden får inte anta, ändra eller upphäva detaljplan eller områdesbestäm-
melse, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt eller i
väsentliga delar strider mot den nämnds uppfattning som har det kommunala
genomförandeansvaret. Om minst en tredjedel av nämndledamöterna anser att en
detaljplan eller områdesplan är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större
vikt bör ärendet behandlas av kommunfullmäktige.

Detaljplanen för området vid kvarteret Martallen har stöd både i ÖP 99 och i den av
kommunfullmäktige antagna nya översiktsplanen. Av planbeskrivningen framgår
bl.a. att i ÖP 99 markeras stadsdelen som tät stadsbebyggelse där komplettering kan
ske i enlighet med områdets egna förutsättningar, i första hand för lokala behov och
genom byggande i goda kollektivtrafiklägen. I Promenadstaden – Översiktsplan för
Stockholm, antagen av kommunfullmäktige den 15 mars 2010, ingår området som

en del av den centrala stadens utvidgning. Detta ska ske bl.a. annat genom att Telefonplansområdet vävs ihop med Midsommarkransen så att en sammanhängande stadsbygd med många funktioner och kvaliteter kan skapas.

Detaljplaneförslaget omfattar endast kvartersmark för bostäder och medför därmed inget direkt genomförandeansvar för staden och behöver därmed inte godkännas av berörd nämnd innan antagande. Den nämnd som har det övergripande ansvaret för genomförandefrågor är exploateringsnämnden som har fått planförslaget på remiss, och i sitt svar ställer sig positivt till planförslaget.

Planen innebär en förtätning med ca 45 bostäder i stadsdelen Midsommarkransen. Intilliggande bebyggelse består av bostadshus med inslag av verksamheter i bottenvåningarna. Förtätningen ligger i linje med översiktsplanens intentioner för det aktuella området och omfattningen av planen är så liten att den inte kan anses vara av principiell beskaffenhet. Markanvändningen skiljer sig inte heller från intilliggande bostäder.

Två av nämndens ledamöter reserverade sig mot beslutet att anta detaljplanen. En av dessa föreslog att detaljplanen skulle föras vidare till kommunfullmäktige för beslut om den godkändes av nämnden. Färre än en tredjedel av nämndens ledamöter ansåg följaktligen att planen är av principiell beskaffenhet och därför borde behandlas av kommunfullmäktige.

Sammanfattningsvis kan nämnden konstatera att beslutet att anta planen har skett helt enligt gällande reglemente för nämnden.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen väljer att först pröva frågan om nämnden haft befogenhet att fatta beslutet att anta detaljplanen. Nämnden har redogjort för hur dess delegation är utformad. Den innebär bl.a. att nämnden inte får anta, ändra eller upphäva detaljplan eller områdesbestämmelse, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt eller i väsentliga delar strider mot den

nämnds uppfattning som har det kommunala genomförandeansvaret, samt att detaljplan som antas av nämnden ska stå i överensstämmelse med stadens översiktsplan eller motsvarande översiktligt beslutsunderlag.

Översiktsplan 1999 för Stockholm, ÖP 99, förklarades i huvudsak aktuell 2006 och gällde tills den nya översiktsplanen, Promenadstaden, vann laga kraft den 10 april 2012. Den sistnämnda innebar en i väsentliga hänseenden ny inriktning för den översiktliga planeringen. Eftersom det var ÖP 99 som gällde vid tiden för nämndens beslut är det denna som utgör en av gränserna för nämndens beslutskompetens.

Midsommarkransen återfinns i ÖP 99 med beskrivningar för *Äldre förstad*, små stadsbildningar i ytterstaden från omkring 1900. I beskrivningen för *Äldre förstad* anges i fråga om Midsommarkransen och den angränsande stadsdelen Aspudden bl.a. följande. Stadsmässiga välformade gaturum med inslag av grönska. Takfall och takkupor är viktiga inslag i gatubilden. Trevåningshus med verksamheter i bottenvåningen. Grönskande gemensamma gårdar. Bevarad naturmark i anslutning till bebyggelsen.

Förhållningssätt för ändringar inom *Äldre förstad* anges enligt följande:

- ☐ Den äldre förstadens karaktär bevaras och utvecklas
Gatumönster, kvartersindelning och hushöjder är särskilt viktiga samt den äldre förstadens mångsidighet och attraktivitet som kombinerad miljö för boende och verksamheter.
- ☐ De äldre förstädernas kärnor är svåra att komplettera
Kompletteringar med nya hus i förstädernas kärnområden är svåra att göra utan att viktiga kvaliteter förloras. Däremot kan små kompletteringar ske utanför själva kärnan. De äldre förstäderna har en behaglig skala och karaktär som kan bilda mönster för nya stadspartier.

▫ Stadsbildens sammanhållna helhet bibehålls

Den äldre bebyggelsens proportioner, färg, fasadmaterial, fasadindelning, takform och takbeklädnad bevaras eller återställs, särskilt mot gatan. En tidstypisk prägel bibehålls på fönster, entréer och andra detaljer. Nya balkonger och takterrasser mot gatan undviks. Vindsinredningar med lämpligt utformade takkupor är ofta möjliga, utom där det innebär förvanskning av kulturhistoriskt särskilt värdefulla byggnader och miljöer.

▫ Gator, torg och parker rustas och återställs

Gatufasaderna mot huvudgator och viktiga platser utformas och återställs så att de präglas av levande verksamheter, helst med butiker och publika lokaler i husens bottenvåningar. Befintliga parker förbättras, förnyas och återställs.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

En jämförelse mellan de nyss angivna ambitionerna och den bebyggelse som är aktuell i förevarande mål visar på flagranta avvikelser, som kan hämtas ur vad de klagande anför och vad som framkommit vid synen. Redan med hänsyn härtill kan konstateras att detaljplanen inte kan anses stå i överensstämmelse med den relevanta översiktsplanen. Vid sådant förhållande har det ankommit på kommunfullmäktige och inte på nämnden att pröva detaljplanen. Nämndens beslut att anta detaljplanen ska därför upphävas.

Mark- och miljödomstolen vill ändå i sammanhanget även framhålla följande. Enligt 5 kap. 9 § tredje stycket plan- och bygglagen (1987:10) ska planhandlingarna för en detaljplan utformas så att det tydligt framgår hur planen reglerar miljön. Klagandena har uppenbarligen under hela planprocessen haft svårt att utläsa hur miljön kommer att förändras. Det framstod som oklart även vid synen hur byggnaderna kommer att förhålla sig till gaturum och grannfastigheter samt hur naturmarken och kultur- och bostadsmiljön kommer att påverkas. Synen befäste otviveligheterna då flera av stadens föreslagna förändringar inte ingick i detaljplane-förslaget, då allmän platsmark omvandlas till kvartersmark. Då emellertid redan nämndens bristande behörighet, såsom framgått ovan, utgör grund för att upphäva

detaljplanen föranleder det nu angivna inte någon åtgärd från mark- och miljödomstolens sida.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#)

Överklagande senast den 27 september 2012.

Denny Heinefors

Kristina Littke

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Denny Heinefors, ordförande, och tekniska rådet Kristina Littke. Enhälligt.

**LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN**

Enheten för överklaganden 2
Lena Johansson
08-785 50 46

BESLUT

Datum
2011-12-02

Beteckning
4031-2011-421

Klagande
Se sändlista

Motpart
Stockholms kommun
Stadsbyggnadsnämnden
Box 8314
104 20 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT
Enhet 3

INKOM: 2012-01-16
MÅLNR: P 300-12
AKTBIL: 16

**Överklaganden i fråga om detaljplan för område vid kv.
Martallen i stadsdelen Midsommarkransen i Stockholm,
Stockholms kommun****Beslut**

Länsstyrelsen avvisar överklagandena av Ola Andersson, Eric Paglia samt Christer Larsson.

Länsstyrelsen ändrar, med anledning av överklagandena, kommunens beslut den 21 oktober 2010 att anta detaljplan för område vid kv. Martallen i stadsdelen Midsommarkransen i Stockholm på så sätt att under rubriken "Störningsskydd" ska följande tillägg göras.

Bostäder ska grundläggas så att eventuella vibrationer från tågpassage inte överstiger 0,3 mm/sek i bostad (vibrationer från T-banan).

Bostäder ska utföras så att stömljud inte överstiger 30 dBA (slow) vid tågpassage.

Länsstyrelsen avslår överklagandena i övrigt.

Bakgrund

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun beslutade den 21 oktober 2010, § 35, att anta förslaget till detaljplan för område vid kv. Martallen i stadsdelen Midsommarkransen i Stockholm.

Bostadsrättsföreningen Martallen 71, Samir Eriksson, Tanja Wijkmark, Christer Larsson, Bilbo Lantto, AB Storstockholms Lokaltrafik AB, Zanna Rydgren, Alexander Lundkvist, Jesper Skoog, Ola Andersson, Malin Khoso, Eric Fogelberg, Angelica Ahlqvist, Bostadsrättsföreningen Martallen 20, Majeed Olerud Khoso, Anders Reihnér, Carl-Magnus Svensson, Eric Paglia, Mats Eriksson, Moa Axelsson, Bostadsrättsföreningen Martallen 38, Anders Arvidsson, Karin Palmaer, Anders Barnå', Maria-Pia Padovani, Mari Vesterlund, Bostads-

Postadress

Länsstyrelsen i Stockholms län
Enheten för överklaganden 2
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress

Hantverkargatan 29

Telefon

08-785 40 00 (vxl)

Fax

08-785 46 15

E-post/webbplats

rattsavdelningen.stockholm@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/stockholm

BESLUT

Datum
2011-12-02

Beteckning
4031-2011-421

rättsföreningen Svandammen 200, Daniel Wester, Lena Kotschack, Kerstin Taxén samt Jan Kotschack har överklagat stadsbyggnadsnämndens beslut.

Bostadsrättsföreningen Martallen 71 anför bl.a. följande. Föreningens fastighet är känslig för vibrationer och skakningar: om sprängningar genomförs i närområdet kan huset få sprickbildningar. Uttryckningsfordon kommer vid händelse av brand inte kunna ha samma möjlighet att nå fastighetens baksida som de har i dag. Planen medför en förfulning av området och ett intrång i den lilla naturmark som finns kvar. Planen medför även sämre ljusförhållanden eftersom huset som ska byggas är för högt. Det kommer att bli stora olägenheter i form av dammbildning, buller och avspärningar under byggtiden.

Samir Eriksson anför i huvudsak följande. Midsommarkransen är ett av de mest exploaterade områdena i Stockholm. Området är omringat av motorvägar och avsaknaden av grönområden är redan nu mycket stort. Det har inkommit mycket kritik mot byggplanerna, vilken inte har bemötts på ett seriöst sätt. Frågan är av stort allmänt intresse och beslutet borde därför ha fattats av kommunfullmäktige. Det finns inte någon tillräcklig redovisning på hur sprängningarna kommer att genomföras och hur eventuella skador på kringliggande fastigheter kommer att undersökas. Förslaget påverkar och påverkas av det närliggande tunnelbanenätet och SL borde därför ha hörts som en remissinstans. Byggets närhet till den Q-märkta rektorsvillan är något som både stadsmuseet och skönhetsrådet reagerat på men som kommunen inte beaktat i tillräckligt hög utsträckning. I området finns en storkronig ek som omfattas av ett särskilt skydd. Detaljplanens påverkan på den biologiska mångfalden och artrikedomen bör utredas innan detaljplanen fastställs. Även påverkan från lågfrekvent buller vid sprängningar bör undersökas.

Tanja Wijkmark anför i huvudsak följande. De planerade huskropparna kommer att bli enorma i jämförelse med, och kommer att ligga inträngda mellan, befintliga hus. Detta passar inte in i Midsommarkransen som präglas av en lite glesare bebyggelse och små grönskande parker och naturmarker. Detaljplanen innebär att Ekbacken med gamla ekar och andra ädellövträd helt kommer att utraderas. Grönområdet är också ett av få områden som filtrerar luftföroreningarna från omkringliggande motorvägar. Det finns stora risker för sprickor och andra skador, både fysiska och psykiska, vid sprängningsarbeten. Solstudien är endast gjord fram till kl. 18.00. Studien borde även ha omfattat kvällssol. De hus som planerats utefter Svandammsvägen bör kunna byggas men den invinklade delen bör tas bort från planen. Husen bör inte heller vara högre, d.v.s. maximalt tre våningar, än omgivande bebyggelse och byggas i en stil som passar in i området.

Christer Larsson anför bl.a. följande. Han har nyss köpt en lägenhet i området utan att ha fått vetskap om planerad byggnation. Byggnationen kommer att få direkt insyn till hans lägenhet. Byggnaden kommer även att blockera solinsläpp.

BESLUT

Datum
2011-12-02

Beteckning
4031-2011-421

Bilbo Lantto anför bl.a. följande. Området är hårt belastat av trafikstörningar vad gäller buller och avgaser. I närområdet finns det flera gamla industriområden som bättre lämpar sig för förtätning och nya bostäder. Planområdet är ett få gröna ytor som finns kvar. Husen och människorna omkring kommer inte att må bra av sprängningsarbetena. Det framgår inte av planen hur de boende i bostadsrättsföreningen Martallen 71 och brandkåren m.fl. ska kunna ta sig fram till föreningens tomt. I dag går det en allmän väg fram men enligt planen ska den sluta vara allmän väg.

AB Storstockholms Lokaltrafik, SL, anför i huvudsak följande. SL har inte haft detaljplanen på samråd och har därför inte haft möjlighet att lämna synpunkter. Tunnelbanan befinner sig i planområdets närhet. SL bedömer att sprängningsarbetena för den planerade exploateringen kommer att påverka befintlig tunnelbaneanläggning, varför grundläggningsarbetena behöver utföras i enlighet med SL:s föreskrifter. Bostäderna och lokalerna riskerar att störas av buller och vibrationer från angränsande trafik om inte särskilda åtgärder vidtas. Innan inflyttning sker i bostäder och lokaler tas i bruk måste verifierande mätningar utföras för att säkerställa att kraven formulerade i planbestämmelserna är uppfyllda. Planbestämmelsen "Störningsskydd" bör kompletteras med "Bostäder ska grundläggas så att eventuella vibrationer från tågpassage ej överstiger 0,3 mm/sek i bostad". Avtal behöver med anledning av ovan anförda förutsättningar upprättas mellan SL och exploatören samt kommunen bl.a. förutsättningarna för hur arbetenas utförande regleras med anledning av närheten till tunnelbaneanläggningen.

Zanna Rydgren anför i huvudsak följande. Planförslaget har stött på mycket kritik bland boende i området. Midsommarkransen/Telefonplan är hårt exploaterat och en värdefull grönyta offras. Plantering av några träd utefter Svandammsvägen är inte tillräckligt för att ersätta släntens betydelse för djurliv, luftkvalitet, ljud-dämpande effekt, lek område samt gemytlighet för invånarna i Midsommarkransen. Husen utmed Vattenledningsvägen, Midsommarvägen och Svandammsvägen är gamla hus och riskerar att få sprickor m.m. i samband med sprängningarna. Den gamla rektorsvillan är Q-märkt. Husen kommer att ligga väldigt tätt och ge upphov till en mörk plats i det som i dag ger ett väldigt luftigt och fint intryck i stadsrummet. Området är klassat som värdefull naturmiljö i stadsbyggnadskontorets planeringsunderlag för grönstruktur i stadsdelsområdet Liljeholmen. Grönområdet har stor betydelse för bullerdämpning och rening av luften från avgaser m.m. från biltrafiken. I Ekbacken står det bland annat levande ekar samt ett död gammal ek vilken huserar stora mängder insekter. Insekter som i sin tur bidrar till rikt fågelliv.

Alexander Lundkvist anför i huvudsak följande. Bebyggelsen kommer att få en förödande inverkan för de boende i närområdet. Det härliga natur- och djurlivet kommer att utrotas. Det finns även bl.a. ett flertal ädellövträd som skulle fällas. Bebyggelsen innebär att fler bilar skulle cirkulera i området med en ökad olycksrisk som följd. Det finns redan i dag fler bilar än antalet parkeringsplatser. Bebyg-

gelsen är olämplig på platsen. Det finns andra platser runt Svandammsparken som är bättre lämpade. Huset skulle medföra en kraftig insyn. Det kommer även att bli oerhört tätt mellan husen då denna stora huskropp är så pass dominerande. Bygget kommer att innebära sprängningar och detta innebär i sin tur stor förstörelse på närliggande fastigheter.

Jesper Skoog anför i huvudsak följande. Han motsätter sig den instickande delen av bygganden vad avser dess höjd, utbredning och utformning. Byggnaden är dåligt anpassad till platsens förutsättningar. Bygganden bör anpassas genom att gränser och linjer från den befintliga bebyggelsestrukturen plockas upp. En större del av grönområdet bör bevaras. Endast den västra delen av byggnaden bör uppgå till sex våningar. Den instickande delen uppfattas som ett större intrång i grönområdet då det är mot denna sida som många av områdets balkonger vetter. Enligt solstudien kommer huset där han bor att förlora en stor del av den sol som faktiskt når fram till balkongerna. Han ställer sig även undrande till att kommunen först genomför en solstudie och sen väljer att helt bortse från resultatet.

Ola Andersson anför i huvudsak följande. Området är redan hårt exploaterat. De föreslagna byggnaderna harmonierar inte med den näraliggande bebyggelsen. Höjden kommer att försämra ljusförhållandena i lägenheterna i grannhusen. Den befintliga vegetationen är nödvändig att bevara som en buffert, ljuddämpare och luftrenare mot motorvägen. Träd, kulturvärden m.m. kommer att skövlas och försvinna. I parkplan för Liljeholmen står det att det är viktigt att bevara de gröna branterna och de obebyggda naturstråken mellan bostadsområden.

Malin Khoso anför bl.a. följande. Planen har stött på kritik såväl från boende som från instanser som Skönhetsrådet, Stadsmuseet och stadsdelskontoret. Enligt rådets uppfattning skulle en förtätning vara möjlig vid Svandammsvägen men kommunen bör söka en utformning som passar till omgivningen. Av detta skäl anser rådet att vinkeln in i naturmarken bör utgå och att större respektutrymme lämnas till den befintliga villan på fastigheten Martallen 34. Vidare bör den befintliga trädningen bevaras och hushöjden minskas. Stadsmuseet kritiserar även husets storlek och närhet till rektorsvillan. Frågan om Ekbackens värden gällande husering av mångfald av arter samt de stora ekar som finns på plats har inte utretts av någon expert inom ekologi eller biologi. Det är inte tillfredsställande publicerat hur barnkonsekvensanalysen är genomförd. Hon undrar på vilket sätt Ekbacken hindrar visionen om "promenadstaden". Stadsbyggnadskontoret har inte på ett dokumenterat sätt beaktat vad som framförs i parkplanen för Liljeholmen. Så som att Midsommarkransen är mer tätbebyggt än övriga stadsdelar och att här endast finns 10 procent värdefull friyta samt att det är viktigt att bevara kvarvarande gröna branter och obebyggda naturstråk mellan bostadsområden för att stadsbilden ska behålla sin ursprungliga gröna karaktär. Tydlig dokumentation gällande riskanalys för de sprängningar som kommer att krävas saknas. Hur kompensation för eventuella skador på fastigheter intill kommer att lösas finns inte redovisat. Det finns risk för att stomburet buller ökar i befintliga fastigheter med tanke på tun-

nelbanetrafik. Detta är inte utrett och SL har inte varit remissinstans. Tillräcklig hänsyn har inte tagits till rektorsvillan intill Ekbacken. Antagandet av detaljplanen borde ha skett i kommunfullmäktige.

Eric Fogelberg anför bl.a. följande. Han anser att det lilla grönområdet "Ekbacken" inte ska bebyggas. Midsommarkransen är ett redan mycket hårt exploaterat område och behöver alla sammanhängande gröna ytor som finns kvar. Området ligger i direkt anslutning till motorvägen varför området är utsatt för avgaser och motorbuller. De små gröna fickorna som finns är viktiga för den allmänna trivselen och områdets karaktär. Även om bebyggelsen har begränsats jämfört med tidigare planer kommer helheten att gå förlorad och området kommer att kännas mer inträngt mellan husen. Förslaget har väckt stora protester av folk i området och även hos några, boende i andra områden, som känner till Midsommarkransen. De hus som planeras är för höga och passar inte in i den omgivande bebyggelsen. Vinkeldelen kommer för nära närmast liggande hus. Han har vidare i ett antal punkter närmare angivit vad han bygger överklagandet på.

Angelica Ahlqvist vädjar att byggnationen endast ska sträcka sig längst Svan-dammsvägen, dvs. utan att svänga in och göra det minsta anspråk på Ekbacken. Hon anför bl.a. följande. Medborgare i området är kritiska till förslaget. Många personer är involverade och då ärendet är av större allmänt intresse borde beslutet att anta planen tagits i kommunfullmäktige. Vidare ifrågasätter hon om inte byggnationen innebär betydande miljöpåverkan. Av största angelägenhet är att ha grönområden kvar som filter eftersom E4 omger Midsommarkransen. Hon ifrågasätter även beslutet att ta bort ekarna. Det finns en tallknota (martallen) som står på berget och den har givit namn åt detta område vilket är för henne ett kulturvärde som kommer att försvinna. Den styrande majoriteten i Stockholm har uttryckt att stora ekar ska skyddas. En redovisning för hur en barnkonsekvensanalys har genomförts saknas. Sprängningarna som kommer att genomföras kommer att påverka intilliggande hus. Byggherren har inte redovisat hur denne kommer att hantera eventuella skador och var bevisbördan ligger. SL har inte varit remissinstans i planarbetet. Rådet till skydd för Stockholms skönhet har kritiserat planen. Även Stadsmuseet har haft åsikter om byggnationen. Planen har tagits utan att den egentligen har ändrats trots framförda åsikter.

Bostadsrättsföreningen Martallen 20 anför i huvudsak följande. Det finns risk att de omfattande sprängningar som behöver göras skadar föreningens fastighet. Det är otillräckligt redovisat hur potentiella skador kommer att undersökas och kompenseras. En viktig grönyta som bland annat barnen i föreningen och olika förskolor har stor glädje av kommer att försvinna. Den genomförda barnkonsekvensanalysen är undermålig. Krävs en mer omfattande analys för hela Midsommarkransen. Grönområdet fungerar som en grön lunga i området som har stor påverkan från olika trafikleder. Det är inte utrett hur luftkvaliteten påverkas om grönområdet försvinner. Det finns en skyddsvärd ek samt olika djurarter i området. Frågan om stomburet buller från tunnelbanan är inte utredd. SL har inte varit remissin-

stans, vilket är en brist. Med hänsyn till all kritik mot planen borde den ha fattats i kommunfullmäktige.

Majeed Olerud Khoso anför bl.a. följande. Förslaget har mött mycket kritik av medborgarna i område. Utifrån att så många personer varit involverade borde beslutet ha tagits av kommunfullmäktige eftersom detta ärende är av större allmänt intresse. En miljöbedömning ska genomföras innan byggande påbörjas. En mängd arter har skådats på platsen och konsekvenserna för dessa är inte utredd av vederbörlig expertis. En stor ek kommer att avyttras från Ekbacken där huskroppen planeras att ligga. Styrande majoritet i Stockholm har uttryckt att stora ekar ska skyddas. Det finns inte redovisat hur barnkonsekvensanalysen i projektet är genomförd. Flera förskolegrupper i närområdet använder Ekbacken som en plats att skåda natur på. Sprängningarna kommer att påverka intilliggande fastigheter. Det är inte redovisat på ett tillräckligt utförligt sätt hur dessa sprängningar ska genomföras utan risk för sättningar i kringliggande hus. Det är inte heller redovisat hur byggherren kommer att hantera eventuella skador. Hon ifrågasätter att det övergripande målet om en tätare, sammanhållen, mer mångsidig och levande stadsmiljö behöver innebära att ett så litet och uppskattat naturområde måste tas i anspråk. Midsommarkransen är redan tätbebyggt och har få grönområden. SL har inte varit remissinstans i planarbetet. Bullersituationen med avseende på stomburet buller är inte utredd. Rådet till skydd för Stockholms skönhet har kritiserat planen. Enligt rådets uppfattning skulle en förtätning vara möjlig vid Svandammsvägen men att utformningen bör anpassas till omgivningen. Bland annat bör vinkeln in i naturmarken utgå ur förslaget och att större respektutrymme lämnas till den befintliga villan på fastigheten Martallen 34. Även stadsmuseet har kritiserat storleken på huskroppen. Den q-märkta rektorsvillans kulturmiljö bedöms som viktig men en redovisning av hur dess värden ska bevaras saknas. En mer omfattande utredning av hur exploateringen kan ske utan att inverka på rektorsvillan behöver göras.

Anders Reihner anför i huvudsak följande. Detaljplanen är inte anpassad till omkringliggande bebyggelse. Naturmark mellan huskropparna är ett karaktärsdrag i området. Endast huskroppen längs Svandammsvägen bör byggas. Den invinklade huskroppen bör tas bort. Inte heller bör det tillåtas att husets liv ligger längre ut mot Svandammsvägen än övriga fastigheter. Husets höjd skuggar omkringliggande fastigheter. Höjden bör inte vara högre än huset på fastigheten Martallen 18, d.v.s. fyra och halv våning som trappas ned till tre och halv våning mot villan. Större hänsyn bör tas till villan. Vindsvåningens kupor kommer att bli för dominerande.

Carl-Magnus Svensson anför bl.a. följande. Det lilla bergspartiet som kallas Ekbacken är inte lämpligt för husbyggnation. Vänta och ta ett helhetsgrepp på ett större område. Midsommarkransen kommer annars att se ut och upplevas som ett ostrukturerat lapptäcke. Kritik framförs mot kommunens redovisning av för- och nackdelar med föreslagen detaljplan. Han ifrågasätter även tänkt exploatör och

BESLUT

Datum
2011-12-02

Beteckning
4031-2011-421

dess förutsättningar. Om föreslagen byggnation realiseras kräver han en garanti att staten och kommunen står för kostnaderna för att åtgärda de fel och brister som kan uppkomma i det existerande fastighetsbeståndet. Då Bostadsrättsföreningen Martallen med adress Midsommarvägen 40–60 förberedde för fjärrvärme kunde man inte spränga i berget eftersom man inte kunde garantera att sprickbildningar inte skulle uppstå i berget, husgrunden eller fasaderna. Det saknas utredning om de ökade bullerstörningar som uppstår då mycket lite av befintligt berg går att spara. Tunnelbanan går i detta berg. I dag hörs ljudet från tunnelbanan väl i samtliga lägenheter i de två huskropparna på Midsommarvägen 46–54. Föreslagen plan försämrar de kringboendes boendemiljö. Buller för befintliga byggnader måste utredas innan man tar beslut om den föreslagna byggnationen. Parkeringsförhållandena i området är problematisk, om man kommer sent saknas parkeringsplatser i närheten.

Eric Paglia anför bl.a. följande. Området Ekbacken som redan är hårt belastat av exploatering ligger i närheten av E4. När det gäller närområdets luftkvalitet och hälsoperspektiv spelar Ekbackens träd en viktig roll. Det bör undersökas om den stora ek som står mitt i planerat område och som sannolikt är äldre än 200 år finns med bland de skyddade naturminnen vilka ska vara registrerade hos Länsstyrelsen. Ekbacken har ett stort värde ur rekreationssynpunkt. En miljöbedömning måste genomföras. En mängd arter har skådats på platsen och konsekvenserna för dessa är inte utredd av vederbörlig expertis. Midsommarkransen får stå för orättvist mycket av exploateringen i södra förortsområdena. Skönhetsrådet och stadsmuseet är kritiska till planerad byggnation. Ekbacken bör ingå i en helhetsplanering i samband med områdets kommande exploatering.

Mats Eriksson anför i huvudsak följande. Området har ett stort värde som grönområde i det hårt exploaterade Midsommarkransen. Om man måste bygga vore det bättre att endast bygga huset längs med Svandammsvägen. Förslaget till detaljplan har väckt stora protester hos de boende i området. Skönhetsrådet har haft en mängd olika invändningar, bland annat att huset kommer att bli för högt, att ljusförhållanden till befintliga bostäder försämrar och att ingreppet i naturmarken kommer att bli för stort. Rådet anser även att husvinkeln in i naturmarken bör utgå. Kommunen har ignorerat rådets utlåtande med avseende på hushöjd, vinkel och ljusförhållanden och han yrkar att detaljplanen justeras i enlighet med rådets utlåtande. SL bör vara remissinstans i detaljplanen eftersom sprängningar av parkeringshus under byggnaden gör att avstånd mellan rälsväg och kringliggande bostäder kortas. Ur luftkvalitetssynpunkt och hälsoperspektiv utgör Ekbacken med sina träd en viktig faktor. Han ifrågasätter kommunens uttalande om att barn inte utnyttjar grönområdet. Grönområdet är av stor vikt för området som stort och bör ingå i den kommande helhetsplaneringen av området. Ekbacken har även ett stort värde ur rekreationssynpunkt och fungerar som en grön lunga för boende i området. I området finns en knotig martall och en ek med kulturvärde som bör skyddas. Eken bör dessutom vara ett skyddat naturminne då den med största sannolikhet är äldre än 200 år. De gamla träden är också av stor vikt för djurlivet i

BESLUT

Datum
2011-12-02Beteckning
4031-2011-421

området. I Stockholms stads dokument för park och grönområdesplanering står det på sidan 6 att "Det är viktigt att bevara de kvarvarande gröna branterna och obebyggda naturstråken mellan bostadsområdena för att stadsbilden ska behålla sin ursprungliga gröna karaktär". Midsommarkransen får stå för orättvist mycket av exploateringen i södra förortsområdena.

Moa Axelsson anför i huvudsak följande. Ekbacken fungerar som en luftrenare för området som är hårt påverkat av trafiken från närliggande trafikleder. De tilltänkta kompensationsplanteringarna kan inte ersätta den nuvarande växtlighetens funktion. Midsommarkransen får stå för en oproportionerligt stor andel av nybyggnationer jämfört med andra områden. Lägenheter på Svandammsvägen 41 kommer att tappa mycket av sitt ljus och även att få insyn. Solstudien är bristfälligt gjord. Balkongerna kommer att förlora sitt värde när morgonsolen försvinner. Byggnaden är placerad för nära Svandammsvägen 41 och kommer även att bli för hög. Byggnaden innebär även ett stilbrott och kommer att inkräkta på den kulturmärkta fastigheten Martallen 34. Det är odemokratiskt att inte beakta alla de åsikter som inkommit från de personer som berörs av planen. Vore lämpligare att bygga på Ericssons industrimark.

Bostadsrättsföreningen Martallen 38 framför att föreningen och dess medlemmar kommer att drabbas av mycket stora och negativa konsekvenser om denna exploatering genomförs och anser att exploatering ska stoppas. Som stöd för sin talan anför föreningen bl.a. följande. Föreningen och dess medlemmar känner stor oro inför exploateringen. Föreslagen detaljplan grundar sig på ett underlag med flera brister och förbiseenden. Flera frågor har inte belysts på ett sådant sätt att stadsbyggnadsnämnden haft möjlighet att värdera och ta ställning till dem. På bergshälens topp står en martall som givit namn åt kvarteret och bostadsrättsföreningen. Martallen hotas av exploateringen. Föreningen anser att martallen har ett symbol- och kulturvärde. I föreslagen detaljplan har frågan om vibrationer och ljud från tunnelbanan förbisetts. Dessa frågor måste utredas. Stomburet ljud från tunnelbanan hörs i dag i källaren och i lägenheterna på första plan i Bostadsrättsföreningen Martallen 38. Solstudien visar att lägenheterna i uppgång 46 och 48 samt föreningens uteplats på berghällen nära martallen kommer att skuggas på eftermiddag och kväll. Att föreslagen byggnad är högre än övriga hus på Svandammsvägen och högre än befintlig vegetation förstärker skuggeffekten. Rådet till skydd för Stockholms skönhet och stadsmuseet har avstyrkt förslaget. Fönster och balkonger i nära hälften av föreningens lägenheter är vända mot den föreslagna byggnaden. Det är oacceptabelt att insynen ökar och att utrymmet för den privata sfären begränsas på ett negativt sätt. Den naturmark som finns i Ekbacken har ett stort värde för föreningens medlemmar. En exploatering innebär att utsikt och kvällssol försämras på ett sådant sätt att förutsättningarna att använda uteplatsen på berghällen försämras och till och med kan omintetgöra denna användning. Det är ett allmänintresse att bevara utsikten från berghällen. I den genomförda barnkonsekvensanalysen påstås att barn inte utnyttjar Ekbacken för naturlek. Detta stämmer inte och analysen är missledande. Ekbacken har ett rikt djurliv. Om stora äldre

BESLUT

Datum
2011-12-02

Beteckning
4031-2011-421

träd avverkas försämras luftkvalitén. För närvarande genomförs en naturinventering av Länsstyrelsen i fråga om särskilt skyddsvärda träd. Ekarna i området bör inventeras och bedömas med hänsyn till dess särskilda skyddsvärde. Föreningen är rädd att sprickor och sättningar kan uppkomma i föreningens byggnader i samband med sprängningsarbete. Byggnaderna är känsliga för vibrationer. SL var inte remissinstans med avseende på risken för skador på tunnelbanespår och tunnlar. Föreningen befara störningar under byggtiden. De dåliga parkeringsmöjligheterna i området försämras ytterligare genom föreslagen detaljplan.

Anders Arvidson anför bl.a. följande. Det finns ett stort antal motsägelser och brister i underlaget. Med hänsyn till detta anser han att antagandet är felaktigt. Den sammantagna bilden visar att de negativa konsekvenserna på naturvärden, boendemiljö och kulturmiljö överväger i jämförelse med det fåtal lägenheter som planeras. Frågan om vibrationer och ljud från tunnelbanan är inte tillfredsställande utredd. Han är starkt kritisk till att en yta planlagd som parkmark ska tas i anspråk. Det finns andra ytor som lämpar sig bättre för exploatering. Området Ekbacken är av stor betydelse för rekreation. Området är inte bara spännande för barn och vuxna med sina ekar och klipphäll utan även ett grönområde för bland annat rådjur, harar, igelkottar och fåglar. Den bredkroniga eken närmast Svandammsvägen är den största och vackraste eken i Ekbacken. Rådet till skydd för Stockholms skönhet avstyrker förslaget. Huset är för högt och allt för markerat för att passa in i omkringliggande bebyggelse. Stockholms stadsmuseum anser att bebyggelsen bör sänkas för att anpassas till omkringliggande bebyggelse. När det gäller kulturmiljön är hans uppfattning att det finns ett värde i att bevara det karaktärsdrag med insprängda villor som finns i midsommarkransen och detta har inte beaktats. Boendemiljön och utsikten försämras. Insyn i och skuggning av lägenheter uppstår. Trafik- och parkeringssituationen är redan i dag besvärlig. Förslaget innebär försämrade trafiksäkerhet. Låt de gamla delarna av Midsommarkransen få behålla sin karaktär.

Karin Palmaer anför i huvudsak följande. Boende i området är starkt kritiska till förslaget. Det planerade huset kommer att ligga endast åtta meter ifrån huset där hon bor. Det planerade huset är alldeles för högt och stort för att passa in i den omgivande miljön. Viktiga naturvärden, bl.a. den stora gamla eken som gett Ekbacken sitt namn och den tall som gett kvarteret Martallen sitt namn, kommer att försvinna. Området är i dag en viktig lunga för Midsommarkransen. Området har även ett rikt djurliv. Hon ifrågasätter om den solstudie som genomförts är korrekt. Hon ifrågasätter även att SL inte varit en remissinstans då det är oklart hur en bortsprängning av berg kan komma att påverka stormljudet från tunnelbanan för fastigheterna runt omkring. En mindre byggnation endast utmed Svandammsvägen skulle kunna vara acceptabel, om den anpassas och planeras för att smälta in i den befintliga miljön samt att grönområdet och de gamla stora träden bevaras. Planen bör göras om och en ny planläggning bör hanteras med programförfarande och programsamråd eftersom den är av stort allmänt intresse.

Anders Barnå anför bl.a. följande. Antagandebeslutet borde ha tagits av kommunfullmäktige beroende på att ärendet är av stort allmänt intresse. Det saknas ett tillräckligt utförligt underlag för hur sprängningarna ska genomföras utan risk för sättningar i kringliggande hus. Det är inte heller redovisat hur byggherren kommer att hantera eventuella skador. Han är förvånad att aktuellt projekt beslutats utan att framförda åsikter av Rådet till skydd för Stockholms skönhet och Stadsmuseets respekterats. Byggnationen blir 1–2 våningar högre än kringliggande bebyggelse. Ingreppen i naturmarken är omfattande. Ljusförhållandena för de befintliga bostäderna försämrats. En betydande vinkel in i naturmarken kvarstår. Genomförandet av planen medför en brist på bilparkering som redan i dag är ett stort problem. Han påpekar att det i Midsommarkransen och Telefonplan finns andra ytor att bygga på. Det finns ett starkt allmänintresse och ett värde för Midsommarkransen att utsiktsplatsen från berghällen bevaras. Han framför även oro för markanvisningsföretaget stora organisationsändringar.

Maria-Pia Padovani anför i huvudsak följande. De flesta argument talar emot byggnationen. Snittvinsten per lägenhet kommer att bli mycket låg, vilket även det talar emot. Många har protesterat mot förslaget. Det finns en risk för skador på intilliggande huskroppar. Något svar på vem som är ansvarig för eventuella skador har inte givits. Handläggningen visar brister i kompetens hos kommunen. Det tänkta huset kommer inte att passa in i miljön. Huset kommer även att stjäla det lilla ljusinsläpp som i dag finns under de första morgontimmarna. Avståndet till de närmast liggande husen blir alltför kort. En av få naturligt liggande naturplättar kommer att förstöras.

Mari Vesterlund anför bl.a. följande. Eftersom ärendet är av större allmänt intresse och så många personer i området är väldigt kritiska till förslaget borde detaljplanen ha antagits av kommunfullmäktige. Kommunen har inte lyssnat på något av det som de boende i området framfört. Den grönområdesförlust som byggnationen leder till medför att en miljöbedömning borde ha genomförts. En mängd arter har skådats på platsen och konsekvenserna för dessa är inte utredd av vederbörlig expertis. Den tallknota (martall) som står på berget och som har givit namn åt området är ett kulturvärde som kommer att försvinna i och med bygget. Även den mycket stora och bredkroniga eken, som är skyddsvärd, kommer att försvinna. Barnkonsekvensanalysen bör fördjupas. Sprängningarna som kommer att genomföras kommer sannolikt att påverka intilliggande fastigheter. Det är inte redovisat hur eventuella skador ska hanteras. SL har inte varit remissinstans i planarbetet trots att bullersituationen inte är utredd. Eftersom stora mängder berg kommer att sprängas bort kan detta innebära att ljud från tunnelbanan sprids på ett sätt som kan påverka redan befintliga fastigheter negativt. Rådet till skydd för Stockholms skönhet har kritiserat planen och bl.a. anfört att de sparade naturpartierna är en viktig del av planmönstret i området. Enligt rådets uppfattning skulle en förtätning vara möjlig vid Svandammsvägen men kommunen borde söka en utformning som passar till omgivningen och därför borde vinkeln in i naturmarken utgå samt att ett större respektutrymme borde lämnas till den befintliga villan.

Midsommarkransen/Telefonplan är ett område som exploaterats hårt senaste åren. Det är därför viktigt att bevara de kvarvarande gröna branterna och obebyggda naturstråk mellan bostadsområden för att stadsbilden ska behålla sin ursprungliga gröna karaktär. Hon är tveksam till byggherrens seriositet.

Bostadsrättsföreningen Svandammen 200 anför bl.a. följande. Antagen plan bör göras om för att bättre tillgodose områdets förutsättningar. Den planerade bebyggelsen passar inte in i stadsdelens karaktär. Huset blir för högt och ligger för tätt i relation till intilliggande hus. Detta ger sämre solförhållanden och störningar för dagens boende. Området har höga naturvärden och befintliga träd har en funktion att rena luften i Midsommarkransen som är omgivet av trafikströmmar bl.a. E4/E20. Föreslagen plan gör intrång på kulturfastigheten Martallen 34 den s.k. rektorsvillan. Ett oproportionerligt högt och stort hus i Ekbacken förstör för alltid en viktig del av Midsommarkransen. SL har inte varit remissinstans trots att tunnelbanan går i närheten av deras fastighet och den planerade bebyggelsen. Den stora mängd berg som planeras att sprängas bort kan påverka hur stomburet ljud sprids och påverka ljudnivån i omkringliggande fastigheter.

Daniel Wester anför i huvudsak följande. Det är oacceptabelt att lägga en ny byggnad så nära huset på Svandammsvägen 41. Byggnaden blir dessutom betydligt högre än de närliggande husen. Byggnaden är inte stilmässigt anpassad i stil och storlek. Kommunen har inte heller beaktat att byggnationen inkräktar på den kulturmärkta fastigheten Martallen 34. Värdet av grönområdet har negligerats av kommunen. Träden fungerar som en luftrenande lunga för området. Kommunen har inte tagit hänsyn till att de närmast liggande bostäderna på Svandammsvägen 41 som har planlösningar som innebär att lägenheternas alla fönster vetter mot den planerade byggnationen, vilket innebär både ett bortfall av solljus och en ökad insyn. Lägenheterna har även balkonger mot byggplatsen, vilket inte visats i några handlingar. Den gjorda solstudien är bristfällig. Närområdet har fått en oproportionerligt stor andel nybyggnationer. Det är odemokratiskt att kommunen inte tagit hänsyn till alla de åsikter som inkommit. Det vore lämpligare att istället nyttja Ericssons kontorslokaler vid Telefonplan för nya bostäder.

Lena Kotschack anför i huvudsak följande. Den arkitektoniska utformningen av husen kommer att gå stick i stäv med den befintliga arkitekturen som finns i den tätt intilliggande miljön. Husen kommer också att ligga alldeles för nära befintliga fastigheter. Den genomförda ljusstudien är inte tillräckligt ingående avseende detaljplanens påverkan för närliggande hus. I Ekbacken finns ekar som bör bevaras. Marken är inte heller lämplig att bebygga eftersom ett stort berg behöver sprängas bort, vilket kommer att påverka boende samt de hus som ligger väldigt nära. Hon framför även invändningar mot byggherren samt att kommunen inte beaktat inkomna synpunkter. Hon framför även att beslutet borde ha tagits av kommunfullmäktige.

BESLUT

Datum
2011-12-02

Beteckning
4031-2011-421

Kerstin Taxén anför bl.a. följande. Exploatering och bebyggelse på platsen är ytterst olämpligt. Den föreslagna byggnationen uppfyller inte kraven för att bevara förstadskaraktären framförallt eftersom arkitekturen inte passar i området. Det planerade huset är för brett jämfört med de smala intilliggande huskropparna. Huskroppen är för hög i relation till kringliggande byggnader och kommer alldeles för tätt inpå befintlig bebyggelse. Exploateringen går stick i stäv med stadens mål att bevara gamla träd och grönområden. Ekbacken är ett av Midsommarkransens få allmänna grönområden. Midsommarkransen har dålig luftkvalitet beroende på de stora omgivande trafiklederna. Ekbacken med dess träd torde fungera luftrenare som kommer att försvinna om planen träder i kraft. Det går inte att ersätta en naturskog med några träd utefter en bilgata. Området är hemvist för flera stora ekar och ädellövträd. Träden i Ekbacken, hela skogsdungen, måste ges trädvårdsskydd och bevaras som den är i dag. Frågan om vad som händer med ljudnivån i de redan befintliga husen och lägenheterna är inte utredd. Byggnationen kommer att innebära väsentlig negativ påverkan på sol- och ljusintag. Vid sprängningsarbeten finns risk för skador på omkringliggande byggnader. Det är inte klart vad som händer eller vem som är ansvarig om befintliga byggnader skadas vid eventuell sprängning och byggnation. Genomförandet av planen kommer att väsentligt påverka kulturarvsmiljön både för Martallen 35 och Midsommarkransen som helhet. För hennes del kommer en försämring av livskvaliteten att ske. Fönstret mot Ekbacken är hennes enda insynsbefriade ljusintag. När träden huggs ner och ersätts med betong blir hon inte bara av med sitt insynsskydd utan även den grönska hon ser inifrån lägenheten. En miljökonsekvensbeskrivning behövs genomföras. Ett helhetsgrepp måste tas och att följderna av dessa tungt exploaterade grönområden undersöks. Hon framför även kritik till att de närboendes åsikter inte har tagits i beaktande.

Jan Kotschack anför i huvudsak följande. Rådet till skydd för Stockholms skönhet och Stockholms stadsmuseum har haft invändningar mot förslaget. Kommunen har därefter ändrat planförslaget i en mindre del. Den primära kritiken om att den planerade fastigheten inte passar in i området p.g.a. sin höjd och storlek har kommunen dock inte beaktat. Den planerade bebyggelsen passar inte in i stadsdelens karaktär. Huset blir för högt och kommer att ligga för tätt i relation till intilliggande hus, vilket även ger sämre solförhållanden och orsakar andra störningar för dagens boende. Stadsdelen får ta oproportionerligt stor del av utbyggnaden av bostäder relativt övriga staden. Grönytekomensationen med nyplantering av träd längs Svandammsvägen är otillräcklig. Området har höga naturvärden och befintliga träd har en funktion att rena luften i området som är omgivet av starka trafikströmmar. Detaljplanen hotar att förstöra mycket av det som är förortens kvalitet, d.v.s. naturmarken mellan husen och de små nära grönområdena som är särskilt viktiga för stadsdelens yngsta och äldsta. Dessutom gör nuvarande plan intrång på kulturfastigheten Martallen 34. Planen bör göras om för att bättre tillgodose områdets förutsättningar. En ny plan bör hanteras med programförfarande och programsamråd eftersom den är av stort allmänt intresse.

BESLUTDatum
2011-12-02Beteckning
4031-2011-421

Stadsbyggnadsnämnden har beretts tillfälle att komma in med synpunkter med anledning av överklagandena. Stadsbyggnadskontoret anför i yttrande den 15 juni 2011 bl.a. följande. Detaljplanen för område vid kv. Martallen har stöd i ÖP 99 och i den av kommunfullmäktige antagna nya översiktsplanen. I ÖP 99 markeras stadsdelen som tät stadsbebyggelse där komplettering kan ske i enlighet med områdets förutsättningar, i första hand för lokala behov och genom byggande i goda kollektivtrafiklägen. I Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm, antagen av kommunfullmäktige den 15 mars 2010, ingår området som en del av den centrala stadens utvidgning. Detta kan ske bl.a. genom att Telefonplansområdet vävs ihop med Midsommarkransen så att en sammanhängande stadsbygd med många funktioner och kvaliteter kan skapas. Planen innebär en förtätning med ca 45 bostäder i stadsdelen Midsommarkransen. Förtätningen ligger i linje med översiktsplanens intentioner för det aktuella området och omfattningen av planen är så liten att den inte kan anses vara av principiell beskaffenhet. Markanvändningen skiljer sig inte heller från intilliggande bostäder. Beslutet att anta planen av stadsbyggnadsnämnden har skett enligt gällande reglemente för stadsbyggnadsnämnden. Vad gäller SL:s överklagande vill kontoret påpeka att SL inte har några rättigheter intecknade inom planområdet och finns inte upptagna på fastighetsförteckningen. Tunnelbanans skyddszon finns karterad ca 50 meter från planområdets närmsta gräns. Utifrån detta har kontoret inte haft anledning att göra någon annan bedömning än att SL inte är berörd av planförslaget. I samband med planarbetet togs en riskanalys fram för grundläggningsarbetena som visade att projektet är möjligt att genomföra utan att skador på intilliggande fastigheter uppstår, trots att stora sprängningsarbeten kommer att vara nödvändiga. Bland underlagen för denna fanns även SL:s allmänna anvisningar för sprängningsarbeten och det påtalas att samråd ska ske med SL innan entreprenadarbetena utförs. Det åligger byggherren att tillse att inga skador uppstår på intilliggande egendom, däribland tunnelbanans anläggningar. Frågan behöver inte särskilt regleras i detaljplanen. Gällande frågan om införande av bestämmelse om störningsskydd anser kontoret att det i det aktuella ärendet inte är nödvändigt med hänsyn till 5 kap. 7 § plan- och bygglagen (1987:10). Med hänsyn till avståndet till tunnelbanans anläggningar, bergets kvalitet och tidigare undersökningar bedömer stadsbyggnadskontoret att frågan inte är nödvändig att reglera särskilt i den aktuella detaljplanen.

Jan Kotschack, Karin Palmaer, Angelica Ahlqvist, Mari Vesterlund, Majeed Olerud Khoso, Malin Khoso, Anders Arvidson, Bostadsrättsföreningen Martallen 38, Samir Eriksson och Bostadsrättsföreningen Martallen 20 har kommit in med ytterligare skrivelser i ärendet. Av skrivelserna framgår att de vidhåller vad de tidigare framfört och att en saklig bedömning inkluderande platsbesök genomförs.

SL har kommit in med en skrivelse och anför följande. Bolaget tar tillbaka sitt överklagande under förutsättning att Stockholms stad kompletterar störningsskyddsbestämmelserna på plankartan med 30 dBA slow (stomljud) och 0,3 mm/s (vibrationer från T-banan).

BESLUTDatum
2011-12-02Beteckning
4031-2011-421

Stadsbyggnadskontoret har kommit in med en skrivelse. I skrivelsen medger stadsbyggnadskontoret att Länsstyrelsen kompletterar detaljplanen med en ny planbestämmelse om störningsskydd. Planbestämmelsen kan förslagsvis formuleras "Bostäder ska grundläggas så att eventuella vibrationer från tågpassage ej överstiger 0,3 mm/sek i bostad (vibrationer från T-banan) samt att stomljudet ej överstiger 30 dBA slow i enlighet med AB Storstockholms Lokaltrafik AB:s skrivelse den 21 oktober 2011.

Motivering

En ny plan- och bygglag (2010:900), PBL, trädde i kraft den 2 maj 2011 då den äldre plan- och bygglagen (1987:10), förkortad ÄPBL, upphörde att gälla. Enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till PBL framgår att äldre föreskrifter fortfarande ska gälla för ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011. Den numera upphävda ÄPBL ska därför tillämpas i detta ärende.

Talerätt

Vad först gäller vilka som har rätt att överklaga ett beslut att anta en detaljplan konstaterar Länsstyrelsen att enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) får antagandebeslutet överklagas av den som beslutet angår, om det gått honom emot och beslutet kan överklagas. Enligt 5 kap. 30 § och 13 kap. 5 § ÄPBL anses ett beslut att anta en detaljplan normalt angå sakägare, bostadsrättshavare, hyresgäster och boende samt organisationer av hyresgäster och föreningar som har rätt att överklaga enligt 13 kap. 6 § ÄPBL, om de senast under utställningen skriftligen har lämnat synpunkter i ärendet som inte blivit tillgodosedda. I ÄPBL finns inte några regler som direkt avgränsar kretsen sakägare utan en bedömning får göras i varje enskilt fall. Ett beslut att anta en detaljplan anses enligt fast rättspraxis beröra ägare till fastighet eller boende inom planområdet eller som direkt gränsar till planområdet. Även anses beslutet angå ägare till fastigheter eller boende i nära grannskap, om de är särskilt berörda med hänsyn till arten och omfattningen av den aktuella åtgärden, t.ex. trafikförhållandena på platsen.

När det gäller Ola Andersson och Eric Paglia konstaterar Länsstyrelsen att de har kommit in med synpunkter under planförfarandet som inte blivit tillgodosedda. Ola Andersson och Eric Paglia är dock bosatta utanför planområdet och på ett sådant avstånd att de inte kan anses berörd av antagandebeslutet på sådant sätt att de kan tillerkännas rätt att överklaga beslutet. Endast den omständigheten att en person bor i kommunen och har synpunkter på planeringen i kommunen medför inte en rätt att överklaga ett planbeslut. Överklagandena av Ola Andersson och Eric Paglia ska därför avvisas, dvs. inte tas upp till prövning.

När det gäller skrivelsen från Christer Larsson kan Länsstyrelsen konstatera, om man tolkar skrivelsen som ett överklagande av antagandebeslutet, att han inte kommit in med synpunkter under planprocessen. Även överklagandet av Christer Larsson ska därför avvisas.

När det gäller överklagandet av SL konstaterar Länsstyrelsen att bolaget inte framfört synpunkter under planförfarandet. Av planhandlingarna och stadsbyggnadskontorets yttrande den 15 juni 2011 framgår att stora sprängningsarbeten kommer att vara nödvändiga vid genomförandet av detaljplanen. Vidare framgår att SL:s allmänna anvisningar för sprängningsarbeten ska tillämpas och att samråd med SL ska ske innan entreprenadarbetena utförs. Mot denna bakgrund och med hänsyn till att tunnelbanan är belägen i planområdets närhet får SL anses ha ett sådant väsentligt intresse av förslaget till detaljplan i detta fall att kommunen enligt 5 kap. 20 § ÄPBL borde ha berett SL tillfälle till samråd samt enligt 5 kap. 25 § ÄPBL underrättat SL om innehållet i kungörelsen om utställning av planförslaget. Denna brist är sådan att den normalt ska medföra upphävande av kommunens antagandebeslut på formell grund. Med hänsyn till vad saken gäller och till vad som framkommit vid den fortsatta handläggningen finns inte skäl att nu återförvisa frågan till nämnden för förnyad handläggning. Länsstyrelsen har därvid särskilt beaktat kommunens medgivande enligt nedan samt att SL framfört att om planbestämmelsen om störningsskydd kompletteras tar bolaget tillbaka sitt överklagande.

Prövningen i övrigt

Länsstyrelsen tar upp överklagandet till prövning på talan av Bostadsrättsföreningen Martallen 71, Samir Eriksson, Tanja Wijkmark, Bilbo Lantto, SL, Zanna Rydgren, Alexander Lundkvist, Jesper Skoog, Malin Khoso, Eric Fogelberg, Angelica Ahlqvist, Bostadsrättsföreningen Martallen 20, Majeed Olerud Khoso, Anders Reihné, Carl-Magnus Svensson, Mats Eriksson, Moa Axelsson, Bostadsrättsföreningen Martallen 38, Anders Arvidsson, Karin Palmaer, Anders Barnå', Maria-Pia Padovani, Mari Vesterlund, Bostadsrättsföreningen Svandammen 200, Daniel Wester, Lena Kotschack, Kerstin Taxén samt Jan Kotschack.

Vid prövningen har Länsstyrelsen enligt 13 kap. 8 § ÄPBL antingen att fastställa eller upphäva antagandebeslutet i dess helhet. Om kommunen har medgett det, får dock beslutet upphävas i viss del eller ändras på annat sätt. Utan kommunens medgivande får ändringar av ringa betydelse göras.

Länsstyrelsen kan således inte med anledning av ett överklagande göra ändringar i eller tillägg till planen eller pröva någon annan planutformning än den kommunen antagit. Frågor som rör alternativa platser omfattas därför inte av denna prövning. Inte heller frågor som rör skadestånd prövas i ett överklagat planärende. Frågor som rör vilka närmare föreskrifter eller åtgärder i övrigt som kan behövas för att undvika skador eller olägenheter, under bl.a. byggtiden, för närliggande områden får prövas i samband med planens genomförande.

Kommunen har enligt 13 kap. 8 § ÄPBL medgett att antagandebeslutet får kompletteras med en ny planbestämmelse om störningsskydd. Länsstyrelsen har således möjlighet att ändra antagandebeslutet i enlighet härmed.

BESLUTDatum
2011-12-02Beteckning
4031-2011-421

Länsstyrelsen vill erinra om att enligt 1 kap. 2 § ÄPBL är det en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Med hänsyn härtill äger kommunen själv, inom vida ramar, att avgöra hur marken ska disponeras samt hur miljön ska utformas i den egna kommunen. Stor vikt bör tillmätas de lämplighetsbedömningar som kommunen företagit. Länsstyrelsens prövning inriktas därför normalt på om beslutet ligger inom ramen för det handlingsutrymme som de materiella reglerna ger kommunen.

Vid planläggning ska enligt 1 kap. 5 § ÄPBL både enskilda och allmänna intressen beaktas. Kommunens beslut att anta en detaljplan bör endast upphävas om kommunen i sin bedömning gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda intressen eller motstående enskilda och allmänna intressen, eller i de fall då kommunen förfarit felaktigt vid handläggningen av planärendet. Länsstyrelsens prövning avser därför i allt väsentligt frågor som är av betydelse för de klagande i deras egenskap av sakägare eller boende, dvs. frågor som rör de klagandes enskilda intressen. Länsstyrelsen har således i ärendet att göra en avvägning mellan klagandens enskilda intressen men samtidigt beakta kommunens handlingsfrihet när det gäller utformningen av planen.

Vad först gäller yrkandet om platsbesök bedömer Länsstyrelsen att i ärendet befintliga handlingar utgör tillräckligt underlag för avgörande av ärendet och att besiktning inte behövs. Yrkandet om att Länsstyrelsen ska företa platsbesök ska därför avslås

Förfarandet

Av planhandlingarna i ärendet framgår att för övervägande delen av planområdet gäller i dag en stadsplan (numera detaljplan) från 1940 i vilken marken är utlagd som park och för fastigheten Martallen 34 bostadsändamål. För Martallen 34 gäller vidare en tilläggsplan från 1987 som anger att fastigheten Martallen 34 har beteckningen q, område inom vilket byggnads exteriör inte får förvanskas. Länsstyrelsen konstaterar att genomförandetiderna för gällande planer har löpt ut. Något hinder att nu ändra eller upphäva gällande planer föreligger därför inte.

Enligt 5 kap. 18 § första stycket ÄPBL ska en detaljplan grundas på ett program som anger utgångspunkter och mål för planen, om det inte är onödigt. I förarbetena till nämnda paragraf anges att ett program som huvudregel bör kunna undvaras i de fall detaljplanen är av sådan beskaffenhet att den kan behandlas enligt reglerna om enkelt planförfarande. Det bör i vissa fall vara möjligt att undvara program även om detaljplanen är sådan att det krävs ett ordinärt förfarande. Tanken är här att översiktsplanen ska ersätta programmet. Det kan bli aktuellt om översiktsplanen innehåller sådana riktlinjer för detaljplanearbetet att innebörd och konsekvenser kan utläsas tillräckligt tydligt. I ett sådant fall bör översiktsplanen vara aktuell och detaljplanen ha stöd i översiktsplanen (prop. 1994/95:230 s.74).

BESLUT

Datum
2011-12-02

Beteckning
4031-2011-421

I planbeskrivningen och stadsbyggnadskontorets yttrande den 15 juni 2011 uttalas att detaljplanen har stöd både i ÖP 99 och i den av kommunfullmäktige den 15 mars 2010 antagna översiktsplanen "Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm". Av ÖP 99 framgår att området ses som tät stadsbebyggelse där kompletteringar kan ske i enlighet med områdets egna förutsättningar. I Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm ingår området som en del av den centrala stadens utvidgning.

Länsstyrelsen konstaterar att överklagad detaljplan innebär att delar av befintligt parkområde tas i anspråk för bebyggelse genom att allmän platsmark överförs till kvartersmark. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra nybyggnation av ett flerfamiljshus med ca 45 lägenheter och lokaler i bottenvåningen mot Svandammsvägen. Parkering föreslås lösas genom parkeringsgarage under gården. Länsstyrelsen delar stadsbyggnadsnämndens bedömning att ett planprogram i detta fall är onödigt.

Länsstyrelsen finner vidare att det underlag som tagits fram är tillräckligt för bedömningen av konsekvenserna av detaljplanens genomförande för omgivningen. Det har inte heller enligt Länsstyrelsens mening framkommit att planen kan antas medföra en sådan miljöpåverkan att en miljöbedömning enligt 6 kap. 11 § miljöbalken krävs.

Enligt 5 kap. 29 § ÄPBL ska en detaljplan antas av kommunfullmäktige. Fullmäktige får uppdra åt kommunstyrelsen eller byggnadsnämnd att anta planer som inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt. I förarbetena till ÄPBL (prop. 1985/86:1 s. 625) anges bl.a. att fullmäktige bör anta detaljplaner för större områden, planer som reglerar många motstridiga intressen, särskilt känsliga miljöer eller som är av principiellt intresse. Vidare anges att en kommunal översiktsplan bl.a. har till uppgift att ge riktlinjer för detaljplanläggning och att en översiktsplan kan utformas så att den i tillräcklig grad kommer att innehålla kommunfullmäktiges direktiv för detaljplanläggning. Som anförts ovan har detaljplanen stöd i kommunens översiktsplan. Planområdet omfattar även ett lite begränsat område. Länsstyrelsen finner mot bakgrund bl.a. härav att planen inte kan anses vara av sådan principiell beskaffenhet eller i övrigt av sådan större vikt att det varit nödvändigt för kommunfullmäktige att anta planen.

Länsstyrelsen finner inte att det framkommit att planhandlingarna eller handläggningen i kommunen har sådana brister eller att det i övrigt föreligger sådana omständigheter som innebär att kommunens planbeslut inte tillkommit i laga ordning. Vad klagandena anförut bl.a. om planprogram, betydande miljöpåverkan, bristande redovisning, undermålig solstudie och barnkonsekvensanalys eller om att kommunfullmäktige borde ha tagit planen utgör inte skäl som föranleder en annan bedömning. Inte heller den omständigheten att många är kritiska eller att många protesterat mot planförslaget utgör skäl till annat ställningstagande.

Intresseavvägning m.m.

Länsstyrelsen finner, mot bakgrund av kommunens medgivande enligt 13 kap. 8 § ÄPBL i fråga om tillägg till planbestämmelsen om störningsskydd enligt vad som anförts ovan vad gäller vibrationer och stömljud, att överklagad detaljplan kan godtas med den ändring som kommunen medgivit vad gäller dessa frågor. Överklagandena, bl.a. överklagandet av SL, vad gäller vibrationer och stömljud ska därför bifallas och tillägg till rubriken "Störningsskydd" ska bestämmas i enlighet med som vad framgår under beslut.

Länsstyrelsen ska på eget initiativ i sin egenskap av regional planmyndighet enligt 12 kap. 1 § ÄPBL upphäva en kommuns beslut att anta en detaljplan om det kan befaras att beslutet innebär att 1. ett riksintresse enligt 3 och 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses, 2. regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt, 3. en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs, 4. strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller 5. en bebyggelse annars blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har den 10 november 2010 beslutat att inte överpröva den aktuella planen med stöd av 12 kap. ÄPBL. Detta innebär att Länsstyrelsen som regional planmyndighet bedömt och funnit att exploateringen går att förena med de allmänna intressena ovan. Såvitt Länsstyrelsen känner till omfattas inte den i överklagandena åberopade eken av naturminne. Eken eller martallen omfattas inte heller av något annat skydd enligt miljöbalken. Vad klagandena anför om bl.a. ekens och martallens kulturvärde, närhet till den q-märkta villan, buller eller om framkomlighet för utryckningsfordon i området utgör inte skäl för att Länsstyrelsen nu som besvärsmyndighet ska frångå Länsstyrelsens tidigare ställningstagande.

Vid ärendet prövning i övrigt finner Länsstyrelsen att de olägenheter i form av bl.a. förändrad närmiljö, försämrad utsikt och ljusförhållanden som detaljplanen kan medföra för klagandena, med beaktande av den storstadsregion som planområdet utgör en del av, inte kan vara så betydande att planen av det skälet inte kan godtas. Vad klagandena anför om vald planutformning, exploateringsgrad, byggnadshöjd, anpassning till miljön, påverkan på områdets karaktär, natur- och djurlivet i området, behovet av att bevara grönområde eller om trafik- och parkeringsförhållandena i området utgör inte skäl för att med anledning av deras överklaganden upphäva kommunens beslut att anta planen. Länsstyrelsen finner inte heller att vad klagandena framfört i övrigt utgör skäl att ändra kommunens beslut.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner Länsstyrelsen således att detaljplanen inte kommer att innebära sådana betydande olägenheter för de klagande att planen inte kan godtas, att kommunen gjort en rimlig avvägning mellan motstående intressen, att kom-

BESLUT

Datum
2011-12-02

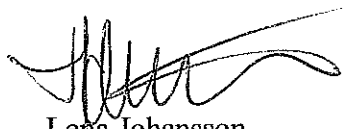
Beteckning
4031-2011-421

munen i rimlig utsträckning beaktat kraven i 5 kap. 2 § ÄPBL samt att det i övrigt inte har framkommit något om detaljplanens utformning eller om förfarandet som gör att detaljplanen inte kan godtas.

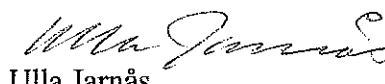
Överklagandena av Bostadsrättsföreningen Martallen 71, Samir Eriksson, Tanja Wijkmark, Bilbo Lantto, Zanna Rydgren, Alexander Lundkvist, Jesper Skoog, Malin Khoso, Eric Fogelberg, Angelica Ahlqvist, Bostadsrättsföreningen Martallen 20, Majeed Olerud Khoso, Anders Reihner, Carl-Magnus Svensson, Mats Eriksson, Moa Axelsson, Bostadsrättsföreningen Martallen 38, Anders Arvidsson, Karin Palmaer, Anders Barnå, Maria-Pia Padovani, Mari Vesterlund, Bostadsrättsföreningen Svandammen 200, Daniel Wester, Lena Kotschack, Kerstin Taxén samt Jan Kotschack ska därför avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga.

Lena Johansson
Länsassessor

Ulla Jarnås
länsassessor

BESLUT

Datum
2011-12-02

Beteckning
4031-2011-421

Sändlista

Bostadsrättsföreningen Martallen 71, att: Bilbo Lantto, Vattenledningsvägen 71,
126 35 HÄGERSTEN
Samir Eriksson, Vattenledningsvägen 73, 126 35 HÄGERSTEN
Tanja Wijkmark, Midsommarvägen 46, 126 35 HÄGERSTEN
Christer Larsson, Svandammsvägen 40, 126 35 HÄGERSTEN
Bilbo Lantto, Vattenledningsvägen 71, 126 35 HÄGERSTEN
AB Storstockholms Lokaltrafik, att: Gunilla Glantz, 105 73 STOCKHOLM
Zanna Rydgren, Vattenledningsvägen 73, 126 35 HÄGERSTEN
Alexander Lundkvist, Midsommarvägen 46, 126 35 HÄGERSTEN
Jesper Skoog, Midsommarvägen 48, 126 35 HÄGERSTEN
Ola Andersson, Drottninggatan 75, 111 60 STOCKHOLM
Malin Khoso, Vattenledningsvägen 73, 126 35 HÄGERSTEN
Eric Fogelberg, Midsommarvägen 60 nb, 126 35 HÄGERSTEN
Angelica Ahlqvist, Svandammsvägen 43, 126 35 HÄGERSTEN
Bostadsrättsföreningen Martallen 20, att: Magnus Pettersson,
Vattenledningsvägen 73, 126 35 HÄGERSTEN
Majeed Olerud Khoso, Vattenledningsvägen 85, 126 35 HÄGERSTEN
Anders Reihner, Vattenledningsvägen 71 3 tr., 126 35 HÄGERSTEN
Carl-Magnus Svensson, Midsommarvägen 54, 126 35 HÄGERSTEN
Eric Paglia, Vattenledningsvägen 48 A, 126 35 HÄGERSTEN
Mats Eriksson, Midsommarvägen 48, 126 35 HÄGERSTEN
Moa Axelsson, Svandammsvägen 41, 126 35 HÄGERSTEN
Bostadsrättsföreningen Martallen 38, att: Anders Hellström,
Midsommarvägen 40-60, 126 35 HÄGERSTEN
Anders Arvidsson, Midsommarvägen 46, 126 35 HÄGERSTEN
Karin Palmaer, Svandammsvägen 41, 126 35 HÄGERSTEN
Anders Barnå', Svandammsvägen 43, 126 35 HÄGERSTEN
Maria-Pia Padovani, Svandammsvägen 41, 126 35 HÄGERSTEN
Mari Vesterlund, Svandammsvägen 43, 126 35 HÄGERSTEN
Bostadsrättsföreningen Svandammen 200, att: Karin Palmaer,
Svandammsvägen 41-43, 126 35 HÄGERSTEN
Daniel Wester, Svandammsvägen 41, 126 35 HÄGERSTEN
Lena Kotschack, Svandammsvägen 41, 126 35 HÄGERSTEN
Kerstin Taxén, Svandammsvägen 42 1 tr., 126 35 HÄGERSTEN
Jan Kotschack, Svandammsvägen 41, 126 35 HÄGERSTEN

Hur man överklagar - dom i mål som har överklagats till mark- och miljödomstolen

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen. Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen inom tre veckor från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Mark- och miljööverdomstolen fordras att prövningstillstånd meddelas. Mark- och miljööverdomstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast.

Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.